

● صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
● مجری: مؤسسه فرهنگی و مطبوعاتی ایران
● رئیس هیات مدیره: صادق حسین جباری انصاری
● مدیرعامل و مدیر مسئول: علی متقیان
● سردبیر ارشد مؤسسه: هادی خسرو شاهین
● سردبیر ایران ورزشی: علی جوادی
● تلفن: ۰۲۱-۸۸۵۵۴۱۱۳ • نمابر: ۸۴۷۱۱۷۳
● چاپ: چاپخانه مؤسسه جام جم
● سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ - ۸۸۵۵۱۳۰۰ - ۸۸۷۴۶۵۸۳
● امور مشترکین: ۸۸۷۴۶۸۸۰۰ - ۸۸۷۴۶۱۹۵۴
● نشانی: تهران، خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
● صندوق پستی: ۵۳۸۸۸-۱۵۸۷۵

ایران ورزشی

پول‌های هنگفت، تبلیغات بی‌پایان و وسوسه‌ای که از رختکن‌ها سر درآورد

سونامی شرط‌بندی در قاره سبز

گزارش ویژه

محمدرضا رحیم‌پور

خبرنگار

این روزها یکی از نگران‌کننده‌ترین موضوعات در فوتبال اروپا، ماجرای شرط‌بندی بازیکنان حرفه‌ای روی مسابقات فوتبال، به‌ویژه دیدارهای تیم خود و هم‌تیمی‌هایشان است؛ پدیده‌ای که دیگر نمی‌توان آن را یک حاشیه زودگذر یا تخلف فردی دانست، بلکه باید آن را هشدار جدی درباره نفوذ قمار به یکی از مهم‌ترین عرصه‌های ورزش حرفه‌ای تلقی کرد. از راهروهای باشگاه‌های سری‌آ ایتالیا تا رختکن تیم‌های لیگ برتر انگلیس، نام بازیکنان سرشناس در فهرست بازجویی پلیس و گزارش‌های رسانه‌ای قرار گرفته و پرسش مهم این است که چرا فوتبال‌بست‌هایی با درآمد‌های هنگفت، شهرت جهانی و آینده‌ای تضمین‌شده، گرفتار پدیده‌ای می‌شوند که می‌تواند تمام اعتبار ورزشی و حرفه‌ای آنها را نابود کند؟

رسوایی تازه در فوتبال ایتالیا

فوتبال باشگاهی ایتالیا که در سال‌های گذشته بارها با پرونده‌های مالی و اخلاقی دست‌وپنجه نرم کرده، این بار با بحران دیگری مواجه شده است؛ بحرانی که اگرچه در ظاهر با تبانی برای تعیین نتیجه مسابقات تفاوت دارد، اما از نظر اخلاقی و سلامت رقابت‌های ورزشی، به همان اندازه نگران‌کننده است. موضوع این پرونده، شرط‌بندی شخصی بازیکنان روی مسابقات فوتبال، از جمله دیدارهای تیم خودشان است؛ رفتاری که مرز میان ورزشکار و قمارباز را مخدوش می‌کند و اعتماد عمومی به

فوتبال را هدف قرار می‌دهد.

نیکولو فاجولی، هافبک یوونتوس، نخستین بازیکنی بود که نامش در این پرونده مطرح شد و پس از بازجویی، شرط‌بندی غیرقانونی را پذیرفت. پس از او، ساندرو توتالی و نیکولو زانیولو، دو بازیکنی که در لیگ برتر انگلیس فعالیت می‌کنند، توسط پلیس مورد بازجویی قرار گرفتند و به همین دلیل از اردوی تیم ملی ایتالیا کنار گذاشته شدند. نیکولا زالفسکی، بازیکن رم، نیز چهارمین نام مطرح‌شده در این پرونده بود.

فابریزیو، روزنامه‌نگار جنجالی ایتالیایی که سابقه محکومیت به دلیل باج‌خواهی از چهره‌های مشهور را دارد، مدعی شده است که این پرونده بسیار گسترده‌تر از چهار بازیکن است و دست‌کم ده فوتبال‌بست دیگر، همراه با پنج با شش مدیر برنامه و باشگاه، در آن نقش دارند. او در گفت‌وگو با روزنامه «کوریره دلا سِرا» مدعی شده اطلاعات خود را از طریق یکی از بستگان یک بازیکن سابق اینتر، مربوط به دوران حضور ژوزه مورینیو در این تیم، به دست آورده است.

فابریزیو همچنین گفته با دادستانی همکاری می‌کند و احتمال دارد نام بازیکنان و باشگاه‌های بیشتری در آینده فاش شود. حتی ادعاهایی درباره اطلاع برخی مدیران باشگاه‌ها از این ماجرا مطرح شده است. او ریشه این پدیده را در اعتیاد می‌داند و معتقد است برخی از این بازیکنان با شرط‌بندی هم‌ان رفتاری را دارند که یک فرد مبتلا به اعتیاد به مواد مخدر دارد؛ مسیری که ممکن است از بازی‌های به ظاهر ساده‌ای مانند اسلات و بلک‌جک آغاز شود و به تدریج به شرط‌بندی‌های سنگین‌تر و خطرناک‌تر برسد.

چرا ورزشکاران حرفه‌ای در معرض خطر بیشتری هستند؟

اعتیاد به قمار برخلاف الکل یا مواد مخدر،

1 روایت تلخ مارک ویلیامز

یکی از تکان‌دهنده‌ترین روایت‌ها درباره پیامدهای اعتیاد به شرط‌بندی، داستان مارک ویلیامز، بازیکن سابق تیم زیر ۲۱ سال ولز، است. ویلیامز که سابقه بازی در باشگاه رکسهام را دارد و در تیم ملی جوانان ولز در کنار بازیکنانی چون آل رابسون-کانو و جو آلن به میدان رفته بود، نزدیک به یک دهه با اعتیاد شدید به شرط‌بندی دست‌وپنجه نرم کرد.

را که هرگز فراموش نخواهد کرد، این گونه به یاد می‌آورد: «پس از باخت مبلغی سنگین در یک شرط‌بندی و در شرایطی که دیگر اعتبار کافی برای ادامه نداشتن، از شدت خشم کنترل خود را از دست دادم، وسایل خانه را شکستم و فریاد کشیدم. در همان لحظه، چشمم به دختر ۱۸ ماهه‌ام افتاد که با نگاهی متعجب به من خیره شده بود. همان نگاه به نقطه عطفی در زندگی‌ام تبدیل شد.»

او همان‌جا تصمیم گرفت با کمک گرفتن از دیگران، مسیر زندگی‌اش را تغییر دهد. از آن روز، هفتم نوامبر ۲۰۱۸، ویلیامز دیگر هرگز شرط‌بندی نکرد.

با این حال، اگرچه او توانست زندگی خانوادگی‌اش را نجات دهد، اما برای نجات دوران حرفه‌ای‌اش در فوتبال دیگر دیر شده بود. ویلیامز می‌گوید: «در اوج اعتیاد، انگیزه حضور در تمرین‌ها را از دست داده بودم و مربیانم تصور می‌کردند با مشکل انگیزشی مواجه شده‌ام؛ غافل از اینکه درگیر یک زندگی دوگانه و پنهانی بودم.»

او حتی در یکی از دیدارهای جام حذفی، در حالی که پدر و مادرش روی سکوها حضور داشتند، به‌جای لذت بردن از آن لحظه، تمام ذهنش درگیر نتیجه یک شرط‌بندی روی مسابقه کریکت بود.



رابطه‌ام با شبکه‌های اجتماعی حداقلی شده است

تونالی: اعتیاد به شرط‌بندی زندگی‌ام را نابود کرد!

و خانواده همین‌طور بودم. خوشبختانه امروز آدم متفاوتی هستم.»

او درباره آغاز این عادت گفت: «به خاطر ندارم که اولین شرط‌بندی‌ام چه زمانی بود اما این عادت بد را از ۱۷ یا ۱۸ سالگی آغاز کردم و زمانی که وقت زیادی را از من می‌گرفت برایم عادی شد. هرگز فکر نمی‌کردم که شرط‌بندی برایم تبدیل به اعتیاد شود. آنالین بودن این کار همه چیز را پنهان می‌کرد و من در یک پوسته بسته شده بودم. وقتی در چنین وضعیتی قرار می‌گیری، سخت است از خودت بپرسی آیا بیمار هستی یا نه. همیشه می‌گویی نه، حتی اگر اینطور نباشد. نمی‌توانی بپذیری که مشکلی داری، پس تمایل داری آن را پنهان کنی.»

تونالی درباره دوران محرومیت گفت: «در ماه‌های محرومیت از فوتبال زمان زیادی را با روانشناس سپری کردم. کار او این بود که به من بفهماند چگونه به این وضع دچار شدم. معمولاً وقتی چیزی مانند خانواده، شغل و درآمد را از دست می‌دهیم به عمق مشکل پی می‌بریم. در خصوص من اما وضعیت مالی خوب باعث شده بود که جدیت موضوع را درک نکنم. نمی‌توانستم

از همدردی تا اعتراف

در میان واکنش‌ها به پرونده شرط‌بندی توتالی، اظهارات زلاتان ابراهیموویچ، ستاره سابق میلان، توجه زیادی را جلب کرد. او که سال‌ها هم‌تیمی توتالی در میلان بود، گفت اعتقاد دارد توتالی به دلیل مشکل اعتیاد به شرط‌بندی نیاز به کمک دارد. ابراهیموویچ تصریح کرد که پیش از قضاوت درباره چنین بازیکنانی



باید همه ابعاد ماجرا را شناخت، چراکه اعتیاد به شرط‌بندی واقعاً شبیه مصرف مواد مخدر عمل می‌کند. او حتی اعتراف کرد که خودش نیز در گذشته تجربه‌ای در این زمینه داشته، هرچند تأکید کرد هرکسی آزاد است با پول خودش هرکاری انجام دهد، اما در چنین مواردی باید بسیار محتاط بود.



عکس: gettyimages

سرمرپی برنتفورد، نیز خواستار تغییر این وضعیت شده است. فوتبال نمی‌تواند از یک سو قمار را به عنوان منبع درآمد بپذیرد و از سوی دیگر، بازیکن گرفتار قمار را صرفاً یک متخلف معرفی کند. اگر قرار است سلامت و اعتبار فوتبال حفظ شود، باید با اصل عادی‌سازی شرط‌بندی مقابله کرد؛ زیرا قمار نه بخشی از فرهنگ فوتبال، بلکه تهدیدی برای روح رقابت، اعتماد هواداران و آینده نسل‌های جدید فوتبال‌بست‌هاست.

هشت ماه محروم شد. تخلفات او طی نزدیک به چهار سال رخ داده بود؛ نشانه‌ای هشداردهنده از عمق این وابستگی است. گرایمز این وضعیت را آشکارا ریاکارانه می‌داند: از یک سو فوتبال با دریافت پول شرکت‌های شرط‌بندی، تبلیغات آنها را به میلیون‌ها هوادار نشان می‌دهد و از سوی دیگر، بازیکنان را به دلیل ورود به همان چرخه، با محرومیت و نابودی اعتبار حرفه‌ای مواجه می‌کند. توماس فرانک،

همه‌جا حضور دارند؛ از تلویزیون و خیابان گرفته تا ورزشگاه‌ها، باشگاه‌ها و لیگ‌ها. در فصل مورد اشاره، هشت تیم لیگ برتر لوگوی شرکت‌های شرط‌بندی را روی پیراهن خود داشتند و دو تیم دیگر نیز این تبلیغات را روی آستین به نمایش می‌گذاشتند.

برنتفورد نمونه‌ای آشکار از این تناقض است؛

باشگاهی که یک شرکت شرط‌بندی آفریقای

جنوبی اسپانسر اصلی آن است، در حالی که

مهاجمش، ایوان تونی، فصل گذشته به ۲۳۲

مورد نقض قوانین شرط‌بندی اعتراف کرد و

برخوردارند.

وقتی قمار به فوتبال هجوم می‌آورد

یکی از مهم‌ترین عوامل عادی‌سازی این پدیده، بمباران تبلیغاتی شرکت‌های شرط‌بندی است. جیمز گرایمز، بنیانگذار کمپین «بیک استپ»، که از سال ۲۰۱۹ برای حذف تبلیغات شرط‌بندی از فوتبال فعالیت می‌کند، معتقد است این شرکت‌ها تقریباً

2 پیشینه‌ای طولانی در فوتبال انگلیس

این بحران، پدیده‌ای تازه نیست. در مستندی که سال ۲۰۲۱ ساخته شد، چهار بازیکن سابق و شناخته‌شده فوتبال انگلیس، یعنی پل مرسون و جان هارتسون از آرسنال، کیت کیلسپی از نیوکاسل و اسکات دیویس از ریڈینگ، درباره تجربه شخصی خود از اعتیاد به شرط‌بندی صحبت کردند. آنها اعتراف کردند که در مجموع نزدیک به ۱۵ میلیون پوند در این مسیر از دست داده‌اند.

تونی آدامز، کاپیتان سابق آرسنال نیز به همراه مرسون و هارتسون، از سال ۲۰۰۰ کلینیکی را برای درمان اختلالات اعتیادی ورزشکاران تأسیس کرده‌اند. آدامز در گفت‌وگویی با روزنامه «تایمز» در سال ۲۰۲۲ اعلام کرد که در میان ورزشکاران مراجعه‌کننده به این کلینیک، اعتیاد به شرط‌بندی حتی از اعتیاد به الکل نیز شایع‌تر است.



3 گام‌های نخست برای اصلاح

تلاش‌هایی برای تغییر این وضعیت (شرط‌بندی) آغاز شده است. یکی از مهم‌ترین اقدامات، تصمیمی است که براساس آن، از سال جاری میلادی درج تبلیغات شرکت‌های شرط‌بندی روی پیراهن تیم‌های حاضر در لیگ برتر ممنوع شده است. با این حال، گرایمز این اقدام را کافی نمی‌داند؛ چرا که شرکت‌های شرط‌بندی همچنان می‌توانند روی آستین پیراهن بازیکنان، تابلوهای کنار زمین، نورافکن‌های ورزشگاه‌ها و حتی شبکه‌های رادیویی تبلیغ کنند. مقایسه این وضعیت با ممنوعیت تبلیغات دخانیات در فوتبال بریتانیا در سال ۲۰۱۳ نیز قابل تأمل است. مطالعاتی که سه سال پس از اجرای این ممنوعیت انجام شد، نشان داد میزان مواجهه مخاطبان با تبلیغات دخانیات به‌طور محسوسی کاهش یافته است. با این حال، گرایمز درباره اثربخشی کامل ممنوعیت مشابه در حوزه شرط‌بندی محتاط و معتقد است در کنار محدودیت تبلیغات، باید بودجه مشخصی نیز برای تحقیق و درمان آسیب‌های ناشی از شرط‌بندی اختصاص یابد. در چهارچوب بزرگ‌ترین بازنگری مقررات شرط‌بندی طی دهه اخیر، اقدامات متعددی در دستور کار قرار گرفته است؛ از محدودیت سنی برای استفاده از دستگاه‌های قمار گرفته تا نظارت بر میزان شرط‌بندی افراد در بازه‌های زمانی مشخص. برای مثال، هراگه فردی در یک بازه ۲۴ ساعته هزار پوند یا طی ۹۰ روز دو هزار پوند از دست بدهد، سازوکارهای هشدار و مداخله فعال می‌شوند.

با این حال، بسیاری از کارشناسان معتقدند این اقدامات به‌تنهایی کافی نیست؛ به‌ویژه در مورد هواداران و بازیکنان جوان و ثروتمندی که هم زمان و هم منابع مالی قابل توجهی برای شرط‌بندی در اختیار دارند.

آنچه از مجموع این روایت‌ها، چه در فوتبال ایتالیا و چه در انگلیس، برمی‌آید این است که شرط‌بندی دیگر صرفاً تفریحی حاشیه‌ای برای فوتبال‌بست‌ها نیست؛ بلکه به‌جای روانی و اجتماعی تبدیل شده است که هم زندگی شخصی و هم آینده حرفه‌ای بازیکنان را تهدید می‌کند. بحرانی که تا زمانی که نهادهای فوتبالی، شرکت‌های شرط‌بندی و رسانه‌ها همگی برای مقابله با آن هم‌قدم نشوند، همچنان سایه خود را بر سر نسل‌های آینده فوتبال‌بست‌ها حفظ خواهد کرد.

پلیس فتا: با شرط‌بندی و قمار در فضای مجازی برخورد قاطع می‌شود



رئیس مرکز امداد و فوریت‌های سایبری پلیس فتا از تشکیل کارگروه‌های ویژه عملیاتی برای رصد و مقابله با پدیده شرط‌بندی و قمار در فضای مجازی خبر داد.

سررهنگ رامین پاشایی در این خصوص توضیح داد: «کارگروه‌های ویژه عملیاتی برای رصد و مبارزه با پدیده شرط‌بندی و قمار در بستر فضای مجازی تشکیل شده است.»

وی با تأکید بر مجرمانه بودن هرگونه فعالیت در زمینه ایجاد سایت، کانال یا هر بستر دیگری برای شرط‌بندی و قمار، افزود: «پلیس فتا بر اساس وظایف قانونی خود، این فعالیت‌های مجرمانه را با دقت زیر نظر دارد.» سررهنگ پاشایی با اشاره به تجزیه و تحلیل پرونده‌های قضایی مرتبط با شرط‌بندی، خاطرنشان کرد: «با توجه به اهداف فریبکارانه مجرمان سایبری، احتمال کلاهبرداری از متقاضیان این حوزه بسیار بالاست.



داروهای خاصی مصرف کنم زیرا با ۹۵ درصد آنها آزمایش دوپینگم مثبت می‌شد. بنابراین یک سفر ذهنی را پشت سر گذاشتم که ماه‌ها طول کشید و شامل کار با یک روانشناس و روانپزشک بود.»

او درباره تغییرات زندگی‌اش

پس از ترک این عادت

گفت: «در شش ماه

آخر محرومیت هرگز

از موبایل استفاده

نکردم و آنجا بود

که آزادی خاصی را

احساس کردم.

قبلاً نمی‌توانستم

از اتاقی به اتاق

دیگر بروم، اما

امروز موبایل‌ها

را وقتی از

خانه بیرون

می‌روم برمی‌دارم

و وقتی برمی‌گردم

کنار می‌گذارم. رابطه‌ام

با شبکه‌های اجتماعی هم

حداقلی شده است.»